

Değişen Dünyanın Değişmezi: ESG

**Ebru GÜVENİR – Akbank – Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Bölüm Başkanı
TÜYİD Yönetim Kurulu Üyesi**

Son yıllarda ESG¹ yatırımlarında hızlı bir yükseliş olduğunu gözlemliyoruz. Yatırımcılar, ESG faktörlerini kullanarak getiri elde etmenin yanı sıra, ortak değer yaratmak ve sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmayı arzu ediyorlar. Özellikle yirmili veya otuzlu yaşlarındaki yatırımcılar, ESG konularına oldukça duyarlı ve sürdürülebilirlik temalı ürünlere artan bir ilgileri var.

Giderek daha fazla yatırımcının finansal olmayan faktörlere öncelik vermesi nedeniyle ESG fonları da yükselişte. Bloomberg Intelligence tarafından hazırlanan bir rapora göre; ESG varlıkları 2025 yılına kadar 50 trilyon doları aşma yolunda ilerliyor. Bu rakam, toplam küresel varlıklar içinde öngörülen 140,5 trilyon dolarlık varlığın üçte birinden fazlasını oluşturuyor. Mevcut durum ve yapılan tahminler yatırımcıların temel yatırım risk ve fırsat algısındaki değişikliğinin bir göstergesi.

Yatırımcılar tarafından ‘çevre kategorisinde’ en ön plana çıkan konulardan biri, kurumların karbonsuzlaşması, bir diğer adıyla ‘Net Sıfır yol haritalarını’ oluşturmaları. 2050 ‘Net Sıfır’ olma taahhütlerine ek olarak, kurumların 2050’ye giden yolda bilime dayalı ara hedeflerinin ve iklim geçiş planlarının kamuoyuyla paylaşılması bekleniyor. Aynı şekilde iklim, biyoçeşitlilik ve diğer çevre konularıyla ilgili hayata geçirilen etki odaklı projeler de kritik bir role sahip.

‘Sosyal kategori’ de ise, özellikle ‘Çeşitlilik ve Kapsayıcılık ve insan sermayesine yatırım’ konuları ön plana çıkıyor. Burada kadın yöneticilerin şirketlerde artmasının teşvik edilmesi, çalışan sağlığı, çeşitliliği ve kapsayıcılığı ve refahını sağlamak için, politika ve

uygulamaların yönetimi, yetenek yönetimi, cinsiyetler arası ücret farkı, ürün ve hizmetlerin kapsayıcı olması gibi konuları sayabiliriz.

‘Yönetişim kategorisinde’ ise kurumların güçlü bir yönetim yapısına sahip olması, yönetim kurulu bağımsızlığı, kurul çeşitliliğine yönelik politika ve uygulamaların olması, etik politikalara bağlılık, yolsuzluk ve rüşvetle mücadele yönetimi konuları gündemde.

Yatırımcılar için ESG performansının şeffaf bir şekilde takibi, bunun için de karşılaştırılabilir, düzenli ESG veri akışı, raporlama ve beyanlar ise oldukça kritik. Kurumlardan, İklimle Bağlantılı Finansal Beyan Gücü (TCFD) ve Sürdürülebilirlik Muhasebe Standartları Kurulu (SASB) standartlarına uygun raporlama yapılması beklenirken; bir yandan da Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu’nun (ISSB) oluşturulmasıyla yeni standartlara da uyum aranacak.

Ayrıca ESG’yi kurum içinde etkinleştirmek için, dijital ve yenilikçi yatırımların önümüzdeki dönemde artması bekleniyor. Finansal veriler gibi ESG verilerinin doğruluğu, ölçümü, analizi, karşılaştırılabilirliği ön plana çıkacak. Burada doğru verilere ulaşmak için gerekli altyapı sistemlerinin oluşturulması, verinin dijitalleşmesi ve etkin bir şekilde raporlanması bekleniyor. ESG İnovasyon ekosisteminin güçlenmesi oldukça kritik. Bu nedenle ESG alanındaki Finteklere ve yenilikçi çözümlere yatırım yapan kurumların geleceğe daha iyi bir şekilde hazırlanacağını düşünüyoruz.

Gençlerin ESG’ye artan ilgisi, yatırımcı talepleri, mevcut ve gelecek regülasyonlarla birlikte, bu alandaki çalışmalar kalıcı bir şekilde kurum kültürlerine entegre oluyor.

¹ ESG: Çevre, Sosyal, Yönetişim (ÇSY)

Bu yüzden kurumların ESG yolculuğunda 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve 2050 Net Sıfır bir dünya olmak için atacakları adımlar oldukça kritik. Bu kapsamda oluşturulan yol haritaları ve dönüşüm çalışmaları için ise, finans sektörüne önemli bir rol düşüyor. Çünkü ihtiyacımız olan dönüşüm finansmanının büyük bir kısmının bankalar tarafından sağlanması bekleniyor. Dolayısıyla bankaların da, bu bakış açısıyla faaliyetlerini baştan sona gözden geçirmeleri gerekiyor. Bu bağlamda bankaların yeşil ve kapsayıcı dönüşümü için, rol ve sorumluluklarını belirleyen en önemli uluslararası girişimlerden biri olan UNEP Fi² Sorumlu Bankacılık Prensipleri, bankalara oldukça kapsamlı bir çerçeve sunuyor. Böylece bankalar, ilkeler aracılığıyla temel stratejilerini, karar alma süreçlerini, kredi ve yatırımlarını Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Paris İklim Anlaşması gibi, uluslararası anlaşmalarla uyumlu hale getirmek için harekete geçiyor. Dünya genelinde 300'den fazla, Türkiye'den ise Akbank dahil 7 bankanın imzacısı olduğu girişim '6 prensipten' oluşuyor:

- Uyum : Bankanın amacının, stratejilerinin ve hedeflerinin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Paris İklim Anlaşmasıyla uyumlu hale getirilmesi
- Etki ve Hedef Belirleme: Sürdürülebilirlikle ilgili mevcut durumun belirlenmesi, sürdürülebilirlik risk ve fırsatlarının belirlenerek olumsuz etkilerin azaltılması ve olumlu etkilerin artırılması için öncelikli, somut ve etkisi yüksek hedeflerin belirlenip paylaşılması
- Müşteriler: Müşterilerin yeşil ve kapsayıcı dönüşümünü desteklemek için sorumlu uygulamaların hayata geçmesi
- Paydaşlar: Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için paydaşlarla proaktif iletişim yürütülmesi, stratejik işbirliklerinin yapılması
- Yönetişim ve Kültür: Etkin, güçlü bir yönetişim yapısı ve sorumlu bir bankacılık kültürü ile bu prensiplere bağlılığın gösterilmesi
- Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik: Prensiplerin ne kadar uygulandığının düzenli olarak takip edilmesi, raporlaması ve paylaşılması

Sorumlu Bankacılık Prensipleri imzacısı olan bankalar, aynı zamanda karbonsuzlaşma ve İklim Değişikliği yönetimi yol haritaları için, Net Sıfır Bankacılık Birliği (Net Zero Banking Alliance) ve Finansal Sağlık ve Kapsayıcılık, Biyoçeşitlilik gibi diğer önemli konular üzerine çalışmalarını sürdürüyor. Daha fazla bankanın bu çalışmalara dahil olmasıyla değişimin çok daha hızlanacağına inanıyoruz.

Bizler de bu bakış açısıyla Akbank olarak 'Türkiye'yi geleceğe taşıyan öncü banka' olma vizyonumuz doğrultusunda, değer odaklı faaliyetlerimizi 75 yıldır kararlılıkla sürdürüyoruz. Çevresel ayak izimizi azaltırken, toplumumuza ve çevreye olan pozitif etkimizi artırmak için sürdürülebilirliği uzun vadede tüm iş yapış biçimlerimize daha da entegre etmek için çalışıyoruz. Bunun için çevresel ve sosyal konularda dört alana odaklandık: Sürdürülebilir Finansman, İnsan ve Toplum, Ekosistem Yönetimi ve İklim Değişikliği. 2021 yılının başında bu 4 alanda, kendimize ölçülebilir, uzun vadeli hedefler koyduk. Sürdürülebilirlik yolculuğumuzda önemli kilometre taşlarından bir tanesi de, 2022 yılının başında açıkladığımız "2050 yılına kadar net sıfır banka olma" taahhüdü oldu.

Akbank olarak ESG alanındaki motivasyon ve enerjimiz oldukça yüksek. İnovasyon, digitalizasyon gibi uzun bir dönüşüm yolculuğunda olduğumuzun farkında olarak sürdürülebilirliği kurum kültürümüzün ve iş stratejimizin ana merkezinde konumlamaya ve bankacılık sektöründe bu konunun önceliklendirilmesi için çalışmalarımıza devam edeceğiz.

² Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi